

Vierkante ogen...

“Heb je nog geen vierkante ogen, Roy?”

Roy rukte zich los uit het spelletje op zijn laptop en keek zijn vader niet-begrijpend aan.

“Als je een vrije dag hebt, zie ik je de hele dag òf achter de TV...òf achter je computer!” zei zijn vader, een beetje geërgerd. “De hele dag achter zo’n vierkant schermpje!”

“Anders verveel ik me zo...” zei Roy.

“Dat is nou de moderne tijd,” zei zijn vader, “kijk eens uit het raam...dat is ook vierkant!”

“Buiten valt niks te zien...” zei Roy onwillig.

“Geef eens hier, die laptop.” zei zijn vader. Hij drukte op een paar knoppen en liet Roy kijken. (Zie afb. 1)

“Hé...dat zijn onze huizen!” zei Roy verrast. “Wat zijn de tuinen kaal! Er staat maar één auto...wat een oud wrak is dat, zeg!”

“Het is ook een ouwe foto...60 jaar oud, zo’n beetje.” legde vader uit. “Daarom is-ie ook in zwart-wit...”

“Gááf...” zei Roy. “Maar wat is er nou zo bijzonder aan ons huis dat het op internet staat?”

“Wil je een lang of een kort antwoord?” vroeg zijn vader.

“Een kort, graag...” zei zijn zoon slim.

“Omdat je zo bescheiden bent, krijg je van mij een lang antwoord...” zei zijn vader, die net deed of hij Roy’s zucht niet hoorde. “Deze huizen zijn ontworpen door Gerrit Rietveld. Dat is een beroemde architect in Europa. Hij was tussen de twee wereld-oorlogen lid van een groep kunstenaars. Zij noemden zich “De Stijl” en er waren schilders, architecten, componisten en dichters lid van.

Architecten werkten voornamelijk voor rijke opdrachtgevers, voor wie ze de prachtigste huizen bedachten. Rietveld wilde juist voor de gewone mensen betere huizen bouwen: licht en luchtig, praktisch en met heldere kleuren. En echt stijlvol! Kijk hier maar eens naar...”

Vader drukte weer op een paar knoppen en het scherm werd gevuld door allemaal zwarte lijnen en vierkanten en rechthoeken in felle kleuren. (Zie afb. 2)

“Wat is dàt nou weer?” vroeg Roy met een rimpel in zijn neus.

“Dit is een schilderij van een van de andere leden van de groep, Piet Mondriaan.

Die is echt wéreldberoemd geworden met zulke schilderijen...een vlakverdeling met gekleurde blokken. Ook andere schilders uit de groep experimenteerden met deze stijl...zoals Van Doesburg...of zoiets.”

Roy keek peinzend naar de afbeelding. “Het lijkt een beetje op de ramen in de voorkant van ons huis.” zei hij. “En die vierkante muur bij de voordeur ook...”

“Je bent een slimme jongen!” zei zijn vader blijverrast. “Dat wou ik je nèt gaan vertellen!”

Roy lachte een beetje verlegen en haalde zijn schouders op.

“Is het je opgevallen dat er in deze wijk eigenlijk alleen maar laagbouw is?” vroeg zijn vader.

“Ja...,” zei Roy, “maar waarom is dat?”

“Deze wijk is gebouwd direct na de Tweede Wereldoorlog.” zei zijn vader. “De bedoeling was dat de bomen boven de huizen zouden gaan uitsteken en dat de huizen in een soort park zouden komen te staan. De mensen uit de buurt moesten van de natuur kunnen

genieten...dat was gezond! Daarom ook is Park Transwijk in een jaar of tien uit de grond gestampt...en kijk eens naar wat je daar allemaal kunt doen...speeltuintjes, een kinderboerderij, sportvelden, een plek om lekker wat te kunnen eten of drinken..."

"De verkeerstuin.." zei Roy enthousiast.

"Precies," zei zijn vader goedkeurend. "De Gemeente vond toen dat er allemaal nieuwe, goede voorzieningen voor de bewoners moesten komen, net als Gerrit Rietveld dat vond. Snap je nou dat er hele straten zijn bebouwd met zijn huizen?"

Roy klapte zijn laptop dicht en sprong overeind.

"Wat ga jij nou opeens doen?" vroeg zijn vader verbaasd.

"Ik wil gewoon even buiten naar de huizen kijken." zei Roy. "En daarna fiets ik nog even naar het park. Misschien zie ik daar nog wat kinderen van school."

"Die hangen allemaal thuis voor de TV!" zei zijn vader droogjes.

Roy begreep wat zijn vader eigenlijk bedoelde en speelde het spelletje meteen mee.

"Die hebben allemaal vierkante oogjes!" zei hij "Ik sleur ze wel naar buiten!"

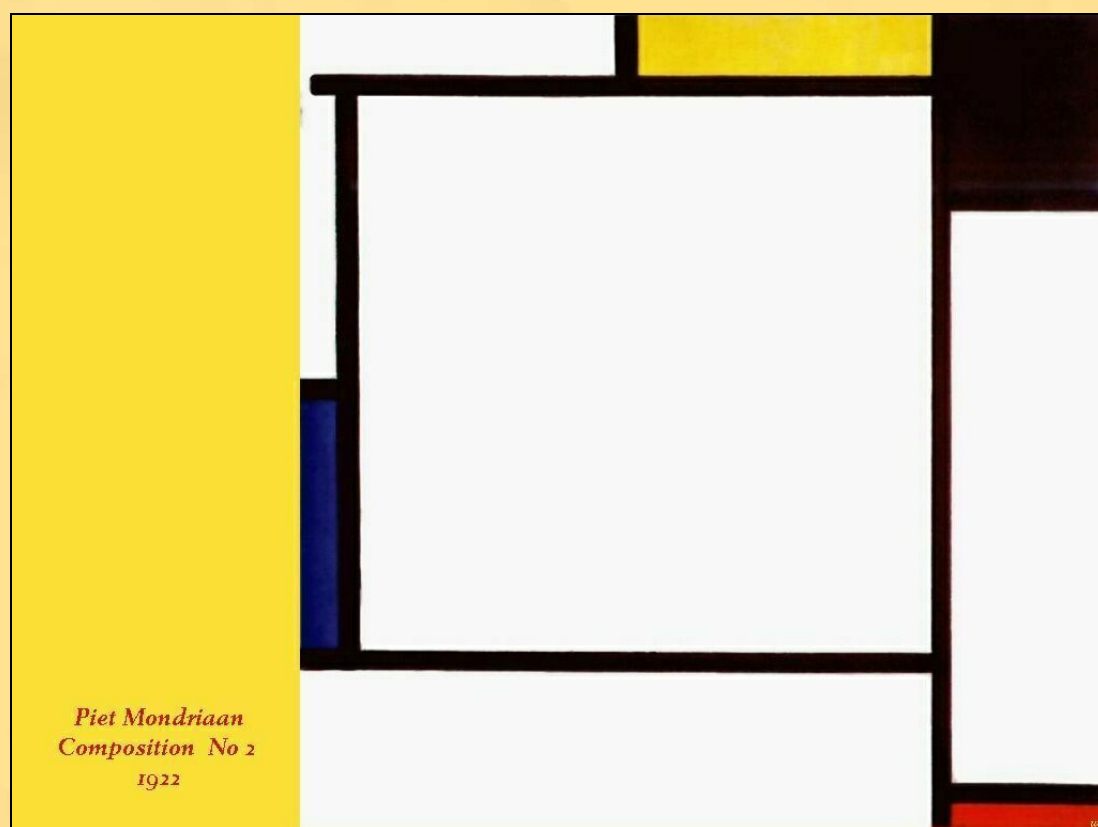
"Mooi..." zei zijn vader. "Hier heb je een mooie, ronde euro voor een ijsje!"

ECHT GEBEURD!

Afb. 1: Huizen aan de Koningin Wilhelminalaan (rond 1960) naar een ontwerp van Gerrit Rietveld.

Piet Mondriaan
Composition No 2
1922

Afb. 2: Schilderij van Piet Mondriaan (1872 – 1944)